

Overordnet miljøprogram for ny bydel (OMP)

PMU 2.6.21
Marte Melnes

OMP skal:

- Være et **overordnet** rammeverk og veiledningsverktøy i alle ledd av utviklingen av den nye bydelen, for planmyndigheter, utbyggere, grunneiere, prosjekterende og entreprenører
- Tydeliggjøre alle ambisjoner og målsettinger på det nye bydelsområdet innen klima-, energi- og miljøtema

Mål- og ambisjonsdokument:

Energi,
massehåndtering,
sirkularitet og
materialforvaltning,
naturmangfold og
klimatilpasning

Fremtidsrettet bydel med menneske i sentrum

På dagens flyplassområde skal det utvikles en kompakt, grønn og menneskevennlig bydel. Nærmiljøene skal være miljø- og helsevennlige, åpne og universelt utformede, opplevelsesrike, trafikk sikre, inkluderende og helsefremmende. Planleggingen av det nye området skal være et internasjonalt forbilde innenfor moderne miljø- og klimavennlig byutvikling, og være en arena for forskning, utvikling og samskaping i tråd med en «Smart City»-tankegang.

Miljø

Det skal utvikles en bærekraftig og miljøvennlig bydel.

Retningslinjer

1. Den nye bydelen skal bestå av nullutslipps byområder som skal være førende for byutviklingen i resten av Bodø for å skape en miljøvennlig og moderne by.
2. Energiforbruket skal være effektivt og baseres på fornybare ressurser hvor matjord, næringsstoffer og grøntområder inngår i byens kretsløp. Energisystem skal være fleksible med hensyn til nye energikilder i fremtiden
3. Klimaregnskapet skal ta hensyn til hele livsløpet til bygg og andre konstruksjoner. Dette innebærer bl.a. utvikling av kunnskap og erfaring med plusshus og aktiv-/passivhus og bruk av trevirke som byggemateriale.
4. Massehåndtering på området skal skje med hensyn til miljø og samfunnsøkonomi der massetransporten begrenses og mest mulig av massene gjenbrukes lokalt.
5. Forurensning i grunnen skal ikke medføre helserisiko for etterbruken av området, og skal ikke være til hinder for framtidig byutvikling. Spredning av miljøskadelige stoffer skal ikke forekomme.
6. Det skal søkes metoder for at næringsstoffer i kloakk og matavfall skal kunne gjenbrukes i byen

BKs roller for
gjennomføring av
høye klima-
og miljøambisjoner

- Plan- og myndighetsutøvelse
- Eierstyring
- Innkjøper
- Formidling av informasjon og veiledning

Forståelse av mål og tiltak

- Mål og ambisjoner skal være tidløse
- *Overordnede* mål og *anbefalte* tiltak
- Konkretisering av mål og tiltak
 - Miljøprogram ved områderegulering og detaljregulering
 - Oppfølging i byggesaksbehandling

Overordnede mål

- Den nye bydelen er en grobunn og driver for **bærekraft**, med livsløpstankegangen, sirkularitet, gjenbruk og ressurseffektivitet til grunn.
- Den nye bydelen skal utvikles som et **lavutslippssamfunn**, og det skal etableres **nullutslippsløsninger** fra og med første byggetrinn innenfor nabolag, bygg og mobilitet.
- Kunnskap fra forsknings-, innovasjon- og utviklingsprosjekter skal ligge til grunn for valgte løsninger for å oppnå lavutslippssamfunnet. Den nye bydelen skal være et **innovasjonsområde** for utprøving og implementering av nye løsninger innen grønn mobilitet, fremtidsrettede energisystemer, gjenbruk etc.
- Den nye bydelen skal være **attraktiv** å etablere seg i for innbyggere og næringsliv. Identiteten til bydelen skal bygge på bærekraft.
- All planlegging og utvikling skal ivareta prinsippene om **sirkulærøkonomi, og avfallspyramiden/ EUs** avfallshierarki skal ligge til grunn for hvordan ressurser, materialer og energi forvaltes og brukes i alle utbyggings- og utviklingsprosjekter.

Energi

- Området skal bestå av **nullutslippsområder**, med livsløpsperspektivet (inkludert både direkte og indirekte utslipp) lagt til grunn.
- Området skal bestå av et fremtidsrettet, **integrrert og fleksibelt energisystem** basert på fornybare energikilder blant annet med mulighet for energideling mellom bygg og aktører i området. Forsyningssikkerhet skal ligge til grunn.
- Området skal inkludere energi- og arealeffektive **forbildeprosjekter** som ligger i forkant av gjeldende tekniske standarder og retningslinjer.
- Bygg- og anleggsplasser skal være **utslippsfrie** i et livsløpsperspektiv

Sirkularitet og materialforvaltning

- Den nye bydelen, med byfunksjoner, uterom, nabolag og utbyggingsprosjekter, skal utvikles basert på **sirkulærøkonomiske prinsipper** ved:
 - å forbruke så lite materialer som mulig
 - å bruke materialer så lenge som mulig
 - mest mulig gjenbruk av materialer i utbyggings- og utviklingsprosjekter
 - å skape verdikjeder basert på deling, gjenbruk, reparasjon av materialer.
- **Avfallsmengder skal reduseres** fra både husholdninger og næringer
- **Betong og asfalt og andre masser** på byutviklingsområdet skal gjenbrukes lokalt.
- **Næringsstoffer og bioressurser** fra bioavfall skal i størst mulig grad gjenbrukes.

Massehåndtering

- Det er et overordnet mål for byutviklingsområdet at alle **masser skal gjenbrukes og/eller gjenvinnes.**
- Ved tilførsel av nye masser skal disse så langt det er mulig være **ikke-jomfruelige.**
- **Transport av masser** skal reduseres til det minimale ved hjelp av lokal mellomlagring, disponering og gjenbruk.

Klimatilpasning

- Bodøsamfunnet skal tilpasse seg fremtidens klima ved å begrense **risiko, sårbarhet og ulemper** som følge av klimaendringer.
- Det skal benyttes **blågrønne løsninger** i den nye bydelen for å skape gode byrom, håndtere lokalklima og ivareta naturmangfold. Terrengformasjoner og vannveier skal være premisser i all planlegging.
- Arkitektonisk form, materialvalg og lokalisering av bygg og infrastruktur skal **tilpasses lokalklima** og fremtidige klimaendringer

Naturmangfold

- Naturmangfold som premiss skal **styrkes** i alle ledd fra tidlig planlegging til utbygging.
- **Naturverdier skal ivaretas**, både eksisterende på land og i sjø, samt ved etablering av bygg, nye blågrønne strukturer etc.
- **Blå og grønne strukturer** skal binde sammen boligområder, skoler, strandsoner og Bodømarka.

Prosess

- Interne arbeidsgrupper
- Ekstern medvirkning
- Høring
- Politisk behandling følger KDP for ny bydel

